RAADSINFORMATIEDOCUMENT GEMEENTE WATERLAND

Nummer	: 253-313
Onderwerp	: Deelname aan Burgerberaad G1000 Zaanstreek-Waterland
Portefeuillehouder	: drs. A.A. van Nieuwkerk
Contact via	: drs. E.G.H. Dijk MPM
Datum	: 17 mei 2022

Kennisnemen van
het besluit van het college om deel te nemen aan het Burgerberaad G1000 Wonen Zaanstreek-Waterland.

Inleiding
In de regio Zaanstreek-Waterland is de woningbouw opgave groot. Er is sprake van krapte op de woningmarkt. We zien de langste wachttijden voor een sociale huurwoning in Nederland. De klimaat-crisis maakt het bouwen in deze regio er niet gemakkelijker op. Woningcorporaties maken zich zorgen. Zij ervaren de schrijnende verhalen van woningzoekenden elke dag en zetten zich maximaal in om een bijdrage te leveren aan de forse bouwopgave, maar zien tegelijkertijd dat dat niet genoeg is. Daarom willen zij het gesprek openen over deze opgave met de samenleving en alle belanghebbenden in de regio. Met als centrale vraag: *Hoe ziet het wonen in Zaanstreek-Waterland er in de toekomst uit?*
Het gesprek zou plaats moeten vinden in de vorm van een Burgerberaad, de G1000Wonen Zaanstreek-Waterland. In een burgerberaad wordt met hoofdzakelijk gelote deelnemers door middel van dialoog gewerkt aan het formuleren van een gezamenlijke visie en de uitwerking ervan in concrete oplossingen. Het Burgerberaad zorgt voor gezamenlijk eigenaarschap van het probleem en van de oplossingen. Het regionale burgerberaad wil zich richten op de regio Zaanstreek-Waterland.
Het resultaat van een G1000 Burgerberaad zijn bouwstenen voor een samenhangend en toekomst-gericht beleid en een breed maatschappelijk draagvlak voor de uitkomsten. Dit vertaalt zich in een versnelling van de politieke besluitvorming en mobilisering van de gemeenschap rond de thema's en oplossingen van het Burgerberaad.

Wat is het?
In het Burgerberaad G1000Wonen Zaanstreek-Waterland gaan 500, grotendeels gelote, burgers aan de slag met de toekomst van het thema wonen in het gebied. Met elkaar gaan zij op zoek naar wat zij samen belangrijk vinden. Zo ontstaat een gezamenlijke visie op wonen en de inrichting van het gebied. Daarbij laten de deelnemers zich informeren door experts en inspiratoren.
Een G1000Burgerberaad is bedoeld om burgers zeggenschap te geven over onderwerpen die hen raken. Het beraad bestaat uit meerdere bijeenkomsten, waarin gelote inwoners, samen met ambtenaren, politici en werkgevers/professionals met elkaar in gesprek (dialoog) gaan. In dit gesprek komen zij tot oplossingen voor ingewikkelde vraagstukken. Het beraad duurt een paar maanden. In het beraad krijgen alle stemmen de ruimte. Het zorgvuldige proces levert constructieve en bruikbare oplossingen. Dialoog staat centraal, niet het debat. Deelnemers corrigeren elkaar om te zorgen dat er zinnige en verstandige uitkomsten uit komen.
De deelnemers besluiten samen wat de beste oplossingen zijn. Die oplossingen worden opgenomen in het Burgerakkoord Wonen Zaanstreek-Waterland.

Het Burgerakkoord wordt aangeboden aan de partners van de G1000Wonen, met het verzoek dit akkoord uit te voeren, de uitkomsten op te nemen in beleid en ernaar te handelen.
De bouwstenen waaruit het Burgerakkoord bestaat kunnen gebruikt worden als input voor trajecten in het kader van de omgevingsvisie. Of voor de invulling van prestatieafspraken met de Provincie of van gemeenten met corporaties en natuurlijk voor het opstellen van Woon- en Gebiedsvisies.
Een Monitor/Klankbordgroep van deelnemers houdt na afloop van het beraad in de gaten wat er met het akkoord gebeurt en helpt de partners in de Wooncoalitie om dat goed te doen.

Het Burgerakkoord Wonen Zaanstreek-Waterland
Als partner beloof je vooraf om de resultaten serieus te nemen. Dit betekent dat je de keus hebt: of de uitkomsten van het beraad vertalen in beleid wat voor de gemeente relevant is. Of publiekelijk verantwoorden waarom je ervoor kiezen (onderdelen van) het burgerakkoord niet over te nemen. Voor een gemeente zou dit bijvoorbeeld kunnen betekenen dat in minstens één raadsvergadering aandacht aan het Burgerakkoord Wonen besteed wordt.
Als partners kun je dus het akkoord in z'n geheel overnemen, maar je hoeft dat niet te doen. Je hebt je niet vooraf vastgelegd op de uitkomst. Dat is belangrijk, omdat anders het primaat van de politiek aangetast zou worden. Dit wordt vooraf helder met de deelnemers gecommuniceerd.

De Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland
Als partners vormen de initiatiefnemers samen met de gemeenten de Wooncoalitie Zaanstreek-Waterland.
Deze wordt vervolgens uitgebreid met alle partijen die betrokken zijn bij of geraakt worden door de ontwikkelingen rond het wonen in de Zaanstreek-Waterland:

- Ontwikkelaars
- Verkopende partijen
- Beherende partijen
- Beleggers
- Bewonersvertegenwoordigingen
- Belangenpartijen

Het belang van de wooncoalitie is de betrokkenheid van de partners tijdens het proces en de mogelijkheid om gezamenlijk op te trekken bij het realiseren van de uitkomsten.

G1000.nu
Stichting G1000.nu is een onafhankelijke organisatie die op verzoek Burgerberaden organiseert. Zij heeft hiervoor een standaard ontwikkeld en ziet erop toe dat dit zorgvuldig gebeurt, op een manier die recht doet aan álle deelnemers en daadwerkelijk tot zeggenschap van burgerdeelnemers leidt. In de afgelopen jaren heeft zij haar aanpak ontwikkeld en hier veel ervaring mee opgedaan. Zie ook: www.g1000.nu

Met wie?
Vanuit elk van de 7 gemeenten in Zaanstreek-Waterland nemen 45 gelote inwoners deel aan het Burgerberaad. Vanuit de overheid nemen uit elke gemeente idealiter 4 ambtenaren en 4 politici deel, samen met vertegenwoordigers van de Provincie en het Waterschap. Van alle woonprofessionals uit het gebied die zich aanmelden zal een zo representatief mogelijke selectie gemaakt worden en tot slot is er voor burgers die er persé bij willen zijn de gelegenheid om zich als vrijdenker aan te melden.

Welke inspanning wordt van ons gevraagd?
Naast de initiële kosten zijn er per gemeente kosten voor het werven en begeleiden van deelnemers en het in staat stellen van deelnemers om deel te nemen. Het gaat daarbij om de volgende inspanningen/ kosten:

- 2.000 inwoners van 16 jaar en ouder loten uit de BRP (BasisRegistratiePersonen) en hen de uitnodiging van G1000.nu toezenden, liefst met een aanbeveling om deel te nemen;
- Deelnemers uit de eigen gemeente een onkostenvergoeding aanbieden. Het zal dan vooral om reiskosten gaan;

- Als tegenprestatie voor deelname een dagvergoeding aanbieden, zodat het ook voor mensen met een krappe beurs aantrekkelijk wordt om deel te nemen;
- Kinderopvang beschikbaar stellen aan deelnemers uit de eigen gemeente, om ervoor te zorgen dat er evenveel vrouwen als mannen deelnemen;
- Lokaal ontmoetingen van lokale deelnemers faciliteren, zowel voor, tijdens als na afloop van de G1000 Zaanstreek-Waterland in de vorm van een ontmoetingsruimte en een kopje koffie;
- Een ambtenaar aanwijzen die contact houdt met de deelnemersgroep uit de eigen gemeente; Politici, ambtenaren, sleutelfiguren en woonprofessionals uit de eigen gemeente oproepen om deel te nemen aan de G1000Wonen Zaanstreek-Waterland.

De corporaties hebben besloten de initiële kosten van de G1000Wonen voor hun rekening te nemen. Zodra andere partners zich bij de coalitie aansluiten, zullen zij hen ook vragen om naar draagkracht een bijdrage te leveren, om zo de kosten zoveel mogelijk te spreiden.
De G1000.nu heeft aangegeven dat de gemeente Waterland ongeveer € 18.000,- zou moeten bijdragen in de kosten die hierboven zijn aangegeven. Dit bedrag kan uit de lopende begroting gefinancierd worden.

Het college is van mening dat dit initiatief binnen de wens van de gemeenteraad past om meer gebruik te willen maken van expertise die er in de samenleving aanwezig is. De expertmeetings zijn hier voorbeelden van. Door middel van dit burgerberaad worden inwoners in de gelegenheid gesteld hun ideeën en meningen in te brengen.
De Stichting G1000.nu heeft in de afgelopen jaren bewezen dat een dergelijke aanpak tot een succesvol vervolg kan leiden.

Ook kan het college zich vinden in de opzet van dit initiatief. Want naast de gemeenten, provincie en corporaties worden ook alle partijen, die betrokken zijn bij of geraakt worden door de ontwikkelingen rond het thema wonen, betrokken. Hierdoor worden alle facetten van het thema 'wonen' meegenomen in de bijeenkomsten.

Opgemerkt wordt dat het managen van verwachtingen erg belangrijk is. Het moet bij de deelnemers duidelijk zijn dat de uiteindelijke besluitvorming bij de gemeenteraad ligt. In het plan van aanpak is hierin voorzien.

Daarnaast is de deelname van de overige gemeenten nog niet duidelijk. De corporaties en G1000.u hebben een rondje langs de colleges in de regio gemaakt. De grondhouding van alle colleges is positief maar zij hebben aangegeven dat de besluitvorming over deelname nog moet plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester